Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 35. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 22-го ЛЮТОГО 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 22, 1986 No. 35. VOL. XCIII.

Д-Р ДЖ. МЕЙС ВЖЕ ПРАЦЮЄ У ВАШІНҐТОНІ

Приятелі і співробітники УНІҐУ прощають д-р Ґльорію і д-ра Джеймса Мейсів (у першому ряді, четверта і п'ятий зліва).

(фото: Таня Михайлишин-Д'Авіньйон).

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — При кінці січня ц.р., на спеціяльно влаштованому полуденку в прийомній залі недалекого від будинку УНІҐУ готелю, члени тієї немов родинної спільноти Українського Гарварду прощали своїх друзів і співробітників, д-ра Джеймса Мейса і д-р Ґльорію Єдинак-Мейс, одночасно бажаючи їм нових успіхів у Вашінгтоні.

Мейси переїхали туди, бо там д-р Мейс обняв новостворену позицію директора Крайової дорадчої комісії, що її створено ухвалою американського конґресу в 1984 році, для виготовлювання звіту із дослідів і зібраної документації про страхіття злочинно створеного Москвою голоду в Україні в 1932-33 роках.

На це нове становище д-р Мейс знаменито підготований. Він був майже п'ять років науковим співробітником Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, якраз для ведення студій та дослідів потрясаючих явищ мартирології українського народу. Д-р Мейс є автором 350-сторінкової книжки „Комунізм і дилеми національного визволення", численних обширних статтей, що були друковані на сторінках першорядних публікацій: журналів та часописів у багатьох країнах світу; він виступав на наукових конференціях, як теж по радіо і телевізії; промовляв на численних імпрезах; викладав спеціяльний курс у Гарвардській Літній Школі; складав свідчення перед кількома комісіями Конгресу ЗСА. Він один з кращих знавців історії України найновіших часів.

Д-р Ґльорія Єдинак-Мейс була незвичайно активною на становищі референтки ФКУ для зовнішних зв'язків та інформації. Виявляла багато ініціятиви та завзяття в поширюванні серед американської мідії, серед різних американських установ, як і серед визначних діячів в Америці та Канаді звідомлень про переслідування та поневолення України, як і про боротьбу українського народу проти поневолювачів.

Вона вела низку кампаній інформування Заходу про Україну, а основною темою того інформування під сучасну пору було Тисячоліття Християнства України. Тисячі й тисячі посилок відповідних матеріялів розіслано багатьом інституціям, високим школам, історикам, церковним діячам, пресі. Розгорнуто інтенсивне листування.

Учасники того святкового гарвардського полуденку висловлювали щиру вдячність Мейсам за їхній труд, професійність і відданість українській справі.

Д-р Дж. Мейс, крім своїх нових обов'язків, дальше тісно співпрацюватиме з УНІҐУ, здійснюючи декілька йому переданих науково-дослідних проєктів. Ґльорія стає вашінґтонським репрезентантом Головної Екзекутиви ФКУ.

На місце Ґльорії Єдинак-Мейс, на становище референта інформації Фонду Катедр Українознавства з канцелярії в Кеймбриджі, запрошено Марту Базюк.

М. Базюк закінчила висококшкільні студії в Бостон коледжі; колишня учителька англійської мови, а тепер є кореспонденткою кількох бостонських часописів. На новій позиції має змогу робити те, як це вона сама каже, що є найбільш важливе і необхідне для популяризування української справи серед західнього довкілля.

КОСТЮМІВКА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Новацтво і Пластприят Пластової Станиці в Ню Йорку запрошують усіх українських дітей і їхніх батьків Ню Йорку та околиці на дитячу котюмову забаву під назвою „Князенко і чарівні ґердани", яка відбудеться в неділю, 2-го березня ц.р., о год. 2-ій по полудні, тут в школі св. Юра. Казку уклала ст. пл. Марта Зєлик. Забавою провадять новацькі сестрички і братчики. Музикою займається Марко Сидорович, мистецьке оформлення є ст. пл. Олі Стасюк, а танці приготовляє ст. пл. Ліда Залуцька. Буфет буде в заряді членкинь Пластприяту.

Філателісти видали значки з тематикою Тисячоліття

Рим (УПБ). — Заходами Українського Філателістичного і Нумізматичного Товариства Америки, Відділ Чикаґо (голова Б. Паук) та в артистичному виконанні Романа Мудрого появився філателістичний бльок з вісьмох поштових значків срібних монет Київської держави п.з. „Тисячоліття Християнства в Україні, 988-1988, і тисячоліття тризуба, 985-1985".

За підставу взято срібні монети князя Володимира Великого та князя Святополка зі знахідки монет у 1852 році біля міста Ніжин. Крім того є срібні монети князя Ярослава Мудрого. Усі три монети мають неоспорені знамена Київської держави — тризуб і хрест, як рівнож зображення тогочасних володарів.

Це цінний причинок українських філателістів у популяризацію справи тисячоліття офіційного введення християнства в Русі-Україні, оперте на археологічних знахідках, опублікованих у 1971 році.

ФІЛЬМ Б. СОЛУКА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Документальний фільм Б. Солука „Українці в Північній Америці", в якім є панорама більших міст Америки й Канади, та життя українських громад у них, буде показаний в Українському Мистецькому Клюбі, при 136 Друга авеню, в неділю, 9-го березня ц.р., о годині 1-ій по полудні. Того самого дня той фільм показуватимуть в Українськім Інституті Америки, при 2 Схід 79-та вул., о годині 6-ій вечора.

Діячі ДЦ УНР відзначили Січневі Роковини

Оттава (УІБ). — Цьогорічні відзначення річниці української державности й соборности пройшли тут з активною участю Президента УНР Миколи Лівицького, голови Уряду проф. Ярослава Рудницького й інших.

Ці святкування започатковано в сам день 22-го січня в приміщенні бюра уряду в Оттаві. Старанням голови Уряду відбулася тут зустріч представників екзильних урядів України, Білоруси й Польщі для відзначення свята української державности і соборности з тостами за здоров'я Президента М. Лівицького і згадкою про „вічну пам'ять" усім, хто склав своє життя на жертівнику України в боротьбі за її суверенність.

З цієї нагоди передано на руки голови Уряду останній автограф-факсіміле сл. п. С. Петлюри з 22-го січня 1926 року, що в оригінальні зберігається в приватній колекції в Оттаві, для збереження в архівній збірці ДЦ УНР у Державному архіві Канади.

Крім того на зібранні обговорено новий проєкт „деклярації колективних людських прав", зокрема ті його розділи, що торкаються прав „поневолених націй".

Перебуваючи відтак в Торонто в днях 27-30-го січня ц.р. М. Лівицький, крім зустрічей з поодинокими особами, відбув нараду з діячами ДЦ УНР в Інституті Св. Володимира.

В своєму слові Президент порушив актуальні питання поточної української політики в екзилі й координаційно-консолідаційні заходи окремої комісії Уряду під керуванням проф. Івана Самійленка. Думки Президента доповнив Голова Уряду д-р Яр. Рудницький, після чого відбулася дискусія над порушеними проблемами.

Ще в січні Президент М. Лівицький звернувся з відкритим закликом до всіх українських політични партій і організацій влаштувати конференцію та розглянути можливості протизаходів проти щораз-то гіршої ситуації в Україні.

Нікараґуа веде кампанію брехні проти ЗСА

Вашінґон. — Адміністрація президента Роналда Реґена обвинуватила офіційно нікараґуанських сандіністів за те, що вони ведуть інтенсивну кампанію брехні проти З'єднаних Стейтів Америки і їхнього Уряду з намаганням впливати на широкі кола американського суспільства безпосередньо і посередньо на законодавців в обидвох палатах Конгресу.

Речник Білого Дому Ларрі Спікс відмовився від передання для публікації зібраних документів, які вказують на брехливу пропаґандивну кампанію сандіністів, що її вони ведуть вже місяцями на території ЗСА і поза нею. Він вважає, що зібрані документи мусять покищо залишитися засекреченими, принаймні до часу поки Уряд ЗСА не поробить відповідних заходів для припинення цієї пропаґанди. Фіналом цих заходів Уряду правдоподібно буде вияв документів, а може навіть формальна скарга у формі дипломатичної ноти чи публічного засуду. Не можна виключати дальших санкцій проти Нікараґуа, якщо перевірка цілої справи докаже сандіністам дію на шкоду ЗСА чи підміновування плянів оборони, — заявив Спікс.

Речник нікараґуанської амбасади Саралі Порта заявила кореспондентам, що її уряд втримує на території ЗСА два інформаційні бюра, при амбасаді у Вашінгтоні і при Об'єднаних Націях у Ню Йорку, завданням яких є інформувати американський нарід про ситуацію в Нікараґуа і Центральній Америці взагалі, а також опрокидувати, чи радше спростовувати неправдиві інформації про політику уряду Нікараґуа звідки б вони не походили. До цієї „інформаційної служби" сандіністи анґажують також американських спеціялістів, завданням яких є організувати нікараґуанське „лаббі" на форумі Палати Репрезентантів і Сенату. Доналд Кейсі, керівник названої сандіністами компанії „Аґендас Інтернаціональ" заперечив твердження представника амбасади і заявив, що цим ділом займаються самі сандіністи.

Лідери Конґресу отримали під час зустрічі з Президентом, копії частини документів, які показують, як і при допомозі кого сандіністи ведуть свою підривну роботу проти ЗСА. Документацію і прізвища осіб зібрала федеральна розвідча аґенція Сі-Ай-Ей. Очевидно, нікараґуанські аґенти брали до уваги також військові інсталяції і намагалися вести тут шпигунську роботу.

Політичні спостерігачі й аналітики кажуть, що після раніших дезінформацій і фальшувань КҐБ, нікараґуанська акція проти ЗСА є одною з більших.

Совєтський дипломат попросив політичного притулку

Атени, Греція. — Грецькі газети повідомили, що 50-річний совєтський дипломат Віктор Ґударєв звернувся до американського Уряду з проханням надати йому політичний притулок.

В. Ґударєв займав посаду у відділі морського аташе совєтської амбасади в Атенах і був аґентом Головного розвідувального управління совєтської армії (ҐРУ). Він втік разом з сином Максімом і служницею Ґаліною Ґрумовою.

Неназваний західній репортер повідомив, що Г. Ґрумова є дуже гарна. Жінка В. Ґударєва ревнувала до неї чоловіка і декілька разів скаржилася на них совєтському амбасадорові.

Консервативна грецька газета „Врадині", покликаючись на достовірні джерела, повідомила, що в Совєтському Союзі В. Ґударєв заочно засуджений на смертну кару як „зрадник батьківщини". Цим мабуть можна пояснити постійну присутність біля американської амбасади в Атенах совєтських громадян, які все ще мають надію зустріти там Ґударєва. Грецькі газети повідомили, що минулої суботи біля американської амбасади в Атенах були заарештовані чотири працівники совєтської амбасади. При обшуку в них знайдено автоматичну зброю.

В РЕЗУЛЬТАТІ СИЛЬНИХ дощів і снігопадів три повіти Каліфорнії опинилися під водою. На величезній території припинено рух на дорогах і залізницях, тисячі людей вивезено зі своїх будинків у безпечні місця. Загинуло не менше 15 осіб і тисячі залишилися без притулку. В затоплені райони післані частини крайової ґвардії, пожежники, поліція. Допомогу їм дають сотні добровольців. Губернатор Каліфорнії Джордж Дюкмеджан оголосив надзвичайний стан в повітах Гамболт, Напа і Сонома.

ЗСА ЗАСТАНОВЛЯЮТЬСЯ НАД НОВОЮ РОЗЗБРОЄНЕВОЮ ТАКТИКОЮ

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен і його найближчі дорадники застановляються над новою роззброєневою тактикою у зв'язку із совєтськими пропозиціями. Як відомо, совєтський лідер Міхаіл Ґорбачов запропонував ще 15-го січня ц.р., щоб обидві надпотуги поступово позбувалися нуклеарної зброї і дійшли у 2000 році до пункту цілковитої заборони продукції, магазинування і розміщення нуклеарної зброї будь-якого типу. Очевидно, до того часу усі запаси нуклеарної зброї повинні бути змищені.

В тому часі президент Р. Реґен спонтанно привітав таку ініціятиву М. Ґорбачова, але, як пізніше виявилося, не всі члени Уряду поділяли думку Президента і перестерігали, що у совєтській пропозиції є більше пропаґандивних моментів, як конструктивного підходу до самої ідеї цілковитого роззброєння, чи зглядно знищення нуклеарної зброї. Крім того альянти ЗСА, зокрема Великобританія, не кажучи вже про Францію, яка взагалі веде дуже самостійницьку зброєневу політику і ніколи в тій справі не консультується з Вашінґтоном, заявили одночасно, що пропозиція Москви до них не відноситься і їх не зобов'язує.

Покищо Адміністрація Р. Реґена розглядає один аспект совєтської пропозиції, а саме редукцію нукеарних стратеґічних ракет в Европі, припинення розміщення американських ракет Першінґ II і крилатих в країнах НАТО у заміну за таке ж скорочення совєтських ракет середнього засягу СС-20 і СС-25, хоч ракети СС-25 взагалі повинні бути заборонені, бо вони є зброєю нового типу і тому являються порушенням підписаного в 1972 році договору про розміщення нової зброї. Японія цілком слушно звернула увагу, що американське поступове роззброєння, чи редукція нуклеарних ракет в Европі ніяк не впливатиме на СССР на Далекому Сході де Совєтський Союз „натикав" силу-силенну ракет середнього засягу СС-25 і тим самим став загрожувати Японії та іншим країнам того обширу.

Західня Німеччина домагається, щоб у договір редукції були також включені старшого типу совєтські ракети з атомовими головками СС—22, які можуть знищити індустріяльні центри ФРН без застосування інших ракет чи бомбардувальників. Крім того альянти з НАТО настоюють, щоб ЗСА шукали ґльобальної розв'язки питання скорочення і контролі, бо тоталітарні режими часто приховують справжній стан зброєневого стану.

До половини березня цього року ЗСА вийдуть зі своїм пляном роззброєневої політики у пов'язанні із совєтськими пропозиціями, — заявив кореспондентам секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер. В кожному разі ще до другої зустрічі Р. Реґена з М. Ґорбачовим, якщо така взагалі відбудеться.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ МОРЯК Валерій Полянін вийшов на берег в Японії з риболовного корабля і попросив політичного азилю в ЗСА. Полянін при допомозі гумового човна віддалився від совєтського корабля і його підібрала японська прибережна сторожа. Японці потім заявили, що вони арештували чужинця, який порушив територіяльні води Японії і передали його в руки поліції. На поліції моряк попросив про азиль і зв'язок з американською амбасадою.

КОРОЛЬ ЙОРДАНІЇ Гуссейн перервав всякі розмови з лідером Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом і заявив кореспондентам, що він закінчив свою місію, метою якої було схилити ПВО до прийняття резолюції Об'єднаних Націй про визнання Ізраїля і тим самим започаткувати нову еру у відносинах на Близькому Сході. Заходи Гуссейна підтримували уряди З'єднаних Стейтів Америки і Єгипту. Король Гуссейн виступив також на телевізійній програмі і заявив, що ПВО не заслуговує на довір'я, а крім того не має добре підготованих політиків, які заступали б її інтереси на міжнародному форумі. Політичні спостерігачі і коментатори натомість кажуть, що Я. Арафат зумисно не погодився на пропозицію Гуссейна на вимогу теперішнього лідера СССР Міхаіла Ґорбачова, який грає ролю „миролюбця" у світі.

ТИМЧАСОВИЙ УРЯД в Гаїті знаціоналізував усі маєтки колишнього диктатора тієї країнли Жана-Кльода Дуваліє, який втік з батьківщини і тим самим уникнув помсти власного народу. Тепер він тимчасово перебуває у Франції, але досі жадна країна, включно з Францією і ЗСА, не виявили бажання прийняти його на постійно і надати йому політичний азиль.

ЛИВАНСЬКІ МУСУЛМАНИ-шіїти правдоподібно вже замордували двох захоплених в полон ізраїльських вояків, як інформує кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" в Бейруті Ісан А. Гіянзі. Невідомий осібняк, який назвав себе членом ісламського руху спротиву, потелефонував в Бейруті де декількох західніх представництв і заявив, що одного вояка шіїти вбили ще в понеділок, 17-го лютого. Він нічого не знає про долю другого ізраїльського вояка, але думає, що його замордують, якщо Ізраїль не перестане розшукувати його в південній частині Ливану при допомозі військових частин. Ізраїльські урядові чинники заявили, що вони не прив'язують великої уваги до анонімних повідомлень і спираються виключно на інформаціях своєї власної і заприязнених розвідок.

ПРЕЗИДЕНТ ЛИВАНУ Амін Ґемаєль був прийнятий Папою Іваном Павлом II на спеціяльній авдієнції. Голова Католицької Церкви, який перебував на відпочинку в Кастель Ґандольфо, перервав свої вакації і зустрівся з Ґемаєлем, країна якого переживає великі труднощі. Після зустрічі Ватикан не опублікував жадного комунікату, але офіційні речники Ватикану заявили кореспондентам, що Папа ввесь час турбується долею Ливану, велику частину населення якого становлять християни. А. Ґемаєль, який прибув до Італії під сильною охороною поліції, зустрівся також з прем'єр-міністром італійського уряду Беттіно Краксі і з групою ливанських римо-католицьких священиків.

СКРАЙНЬО-ЛІВА терористична група в Портуґалії призналася до підкладення бомби в автомобіль одного з працівнив американської амбасади. Бомба розірвала автомобіль, в якому нікого не було, спричинила легку пожежу і переполох серед працівників амбасади. Представник амбасади, а зглядно пресовий секретар Дон Травб, заявив кореспондентам, що сильно хоронена посілість амбасади ЗСА не стала перешкодою для проникнення терориста чи терористів на подів'я амбасади. Це вже третя спроба атентату на амбасаду ЗСА в Портуґалії.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕҐЕН ВІДВІДАВ ҐРЕНАДУ

Поінт Салінс, Ґренада. — У четвер, 20-го лютого, на острів Ґренаду прибув президент Роналд Реґен.

Ґренада є першою в історії країною, комуністичний режим якої був скинутий. Це сталося в 1983 році, коли американські війська перевели висадку на цей караїбський острів і розбили кубинські військові відділи, що знаходилися там.

Президентський літак вилетів з авіяційної бази Ендрюс біля Вашінґтону і за чотири години приземлився тут на летовищі, яке почали будувати кубинці, а закінчили американці, видавши на це 20 міл. дол.

Президента привітав салют з артилерійських гармат. Його вітали на летовищі генерал-губернатор сир Пол Скун, прем'єр-міністер острова Герберт Блейз та інші офіційні особи.

Р. Реґен пробув на Ґренаді чотири з половиною години. Він офіційно відкрив летовище і пропам'ятну таблицю, яка висловлює вдячність ґренадського народу американським і караїбським воякам, які брали участь у звільненні острова, і в першу чергу 19 американських військовослужбовцям, що загинули на острові 25-го жовтня 1983 року.

Після короткої церемонії на летовищі Р. Реґен переїхав до медичного факультету університету Сейнт Джорджеса і поклав вінок біля восьмифутового пам'ятника на честь американських вояків, які загинули на Ґренаді.

Не зважаючи на економічні трудноці, які відчуває Ґренада, вторгнення американських вояків досі втішається великою популярністю серед ґренадців. Коли в минулому році з Ґренади виходили останні американські вояки, петицію з проханням про те, щоб вони залишилися підписали 20,000 мешканців острова, тобто чверть всього населення.

Президент зустрівся на Ґренаді з лідерами дев'яти англомовних країн східньої частини Караїбського басейну. Він використав візиту на острів для пропаґанди своєї економічної ініціятиви яка користується в Конґресі незначною підтримкою і покищо не принесла відчутних наслідків, і для того, щоб підкреслити необхідність надання американської допомоги нікараґуанським партизанам.

Коли репортери запитали Р. Реґена, чи можна порівняти Ґренаду з Нікараґуа, Президент відповів, що це зовсім різні випадки. Він сказав також, що Вашінґтон ніколи не плянував вторгнення в Нікараґуа.

ФРАНЦУЗЬКІ ВІЙСЬКА ПРИБУЛИ В ЧАД

Париж. — Міністер оборони Франції Поль Кіль заявив, що 1,500 французьких десантників перекинені в Нджамену з баз в сусідній з Чадом Центрально-Африканській Республіці.

Неназваний представник міністерства оборони заявив також, що війська післані для охорони летовища Нджамени і нагляду за військовими вантажами, які Франція посилає законному урядові Чаду.

Як повідомляє газета „Фіґаро", французький уряд розглядає справу про відновлення військової допомоги Чадові в повному обсязі, включаючи відправлення сюди морських піхотинців і сухопутних військ. В 1984 році в Чаді було 3,000 французьких вояків. Згідно з досягнутою з лівійським диктатором Муаммаром Каддафі угодою, всі чужинецькі війська повинні були бути виведені з цієї країни. Франція перекинула своїх вояків і літаки на бази в Ґабоні і Центрально-Африканській Республіці, але М. Каддафі і не думав виводити свої війська і танки з Чаду.

Особливе незадоволення в Парижі викликав налет лівійського бомбардувальника совєтського виробництва, який скинув три бомби на летовище Нджамени. Французька преса тепер обговорює питання, як лівійський бомбардувальник міг долетіти до Нджамени і його ніхто не зауважив. Франція має модерну станцію нагляду за літаками на базі в Банґі, в Центрально—Африканській Республіці і полет літака пролягав в зоні дії французьких радарів.

Французьке міністерство оборони розглядає справу про перекинення в Нджамену двох ескадрилій винищувачів-бомбардувальників типу „Яґуар" і „Міраж".

Речник Державного департаменту Бернард Калб повідомив, що Адміністрація Білого Дому має намір прискорити надання законному урядові Чаду військової допомоги у висоті 6 міл. дол. і веде консультації про дальше розширення цієї допомоги.

„Ми задоволені твердими і мужніми діями Франції яка має на меті дати відсіч лівійській агресії", — сказав Б. Калб.

В АМЕРИЦІ

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД членами виконавчої ради профспілкового об'єднання Американської федерації праці — Конґрес індустріяльних організацій у Бол Гарбор, Фльорида, спікер Палати Репрезентантів Томас О'Нілл обстоював потребу збільшення федеральних податків. „Без збільшення податків неможливо подолати дефіцит федерального бюджету", — сказав Т. О'Нілл. Він назвав запропонований президентом Р. Реґеном проєкт федерального бюджету на 1987 фінансовий рік „пасткою для бідних". Виступаючи перед О'Ніллом, президент спілки Лейн Кіркленд сказав, що в минулому році профспілки користувалися в Конґресі більшою підтримкою, ніж у попередні два-три роки.

СПІЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ Департаменту оборони З'єднаних Стейтів Америки і Сі-Ай-Ей показали, що Совєтський Союз використовує модерну американську техніку головним чином у військових цілях. В дослідженні, результати якого були опубліковані, сказано, що зусилля Совєтського Союзу будь-якими шляхами дістати американську найновішу техніку являють собою добре продуману і організовану кампанію.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД сенатською Комісією закордонних зв'язків, заступник державного секретаря Честер Крокер вперше публічно заявив, що Адміністрація президента Роналда Реґена має намір надати військову допомогу для анґольського повстанського руху УНІТА. Ч. Крокер назвав суму американської допомоги у висоті 15 мільйонів долярів і сказав, що вона буде виділена із секретних фондів Сі-Ай-Ей. Така допомога не вимагає одобрення Конґресу, але комісії Сенату і Палати Репрезентантів в справах розвідки були повідомлені про заплянований крок Адміністрації. Крокер сказав також, що за останні два роки Совєтський Союз витратив в Анґолі 2 біл. дол., а кількість кубинських вояків в цій країні перевищила 35,000.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Почесть, що зобов'язує

В першому числі „Свободи" нового 1986 року поміщено, згідно зі статутом, проголошення 31-ої Конвенції УНСоюзу за підписом Головного Екзекутивного Комітету цієї нашої найстаршої і найбільшої громадсько-забезпеченевої установи у вільному світі, якій сьогодні сповняється 92 роки.

Коли пригадуємо нашим членам і громаді про ці „некруглі" роковини Батька-Союзу, в поодиноких його Відділах, розкинених по 30-ох стейтах і 10-ох провінціях Канади, проходять вибори делеґатів на цю 31-шу Конвенцію, що відбудеться в травні в Дітройті, де вже запопадливо працює союзовий конвенційний комітет. Згідно зі статутом, Відділи, які мають 75 або більше членів, залежно від їх числа, вибирають від одного до чотирьох вповні управнених до голосування делеґатів. Менші Віділи, тобто такі, які мають менше, як 75 членів об'єднуються з іншими малими Відділами і теж будуть заступлені на Конвенції делеґатами. Цей процес виборів делеґатів завершиться 3-го березня ц.р., а відтак після перевірки буде проголошена листа делеґатів і їх заступників.

Але крім статутових провізій, в 92-літній історії Батька-Союзу закарбувалися певні аксіоми, чи традиції, що їх започаткували наші піонери-основники, а їх дотримується вже чотири покоління союзовців.

Конвенції УНСоюзу, як правило, є своєрідними всеукраїнськими парляментами, бо делеґати, які беруть участь в них, віддзеркалюють загальний перекрій членства УНСоюзу, — а це люди різного віку, різних релігійних віроісповідань, різних політичних поглядів, з'єднані в одну велику родину, якій доля України і українства є найвищим постулятом. Тому й участь в конвенціях УНСоюзу уважається великою почестю. А кожна почесть, як відомо, зобов'язує.

Це розуміли наші піонери і їхні нащадки у ранньому періоді розвитку УНСоюзу з 13-ох первісних братств до понад 400 Відділів на Північно-американському континенті. Як вони це розуміли? Передусім приготовлялись до конвенцій, студіювали пройдений чотирирічний шлях поміж конвенціями, шукали нових метод покращання праці, змагались у конструктивній ривалізації за ріст членства УНСоюзу, а своєю картою вступу на конвенційну залю вважали жменю нових аплікацій на членство в УНСоюзі. З роками це число заокруглилось в традиційну десятку нових членів на час конвенції.

Беручи до уваги існуючий потенціял і організаційний апарат УНСоюзу, його Екзекутива встановила як мету передконвенційної кампанії зорганізування 1,500 нових членів, забезпечених на суму 800,000 дол. Це в рамках цілорічної квоти 4,000 членів, забезпечених на 10 мільйонів долярів.

Коли взяти до уваги, що в конвенціях УНСоюзу бере участь пересічно 400 делеґатів, квота передконвенційної кампанії є можлива до здійснення. Проста математика каже, що коли б кожний делеґат приєднав чотири нові члени до 26-го травня ц.р., то кампанія завершилася б повним успіхом.

Тому й пригадуємо делеґатам про цю світлу традицію, яка в минулому була аксіомою для наших піонерів: здобудьте свою карту вступу на 31-шу Конвенцію Батька-Союзу традиційною „десяткою" і влийте нову кров в його жили, щоб він ріс і просперував, щоб він ініціював нові творчі почини для добра членства, громади і українського народу.

Володимир Левенець

ЗМІЦНЮВАТИ УНС — НАШЕ ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ

Про українську діяспору, а зокрема про чисельно найбільшу поза Україною спільноту в З'єднаних Стейтах Америки і Канаді, в тому числі про ролю і значення в ній найбільшої і найстаршої установи Українського Народного Союзу, який, як це ми всі дуже добре знаємо, дав початок організованому життю українців в заокеанських країнах, написано чимало, а ще більше говорено. Представники політичних, суспільно-громадських, станових, молодечих, комбатантських, жіночих та інших організацій та установ тут в цій країні великих можливостей і свободи та в сусідній Канаді, яким лежить на серці проблема збереження української національної субстанції на поселеннях, не могли поминути мовчанкою існування і бурхливої праці в різних періодах розвитку УНСоюзу з його потенціяльними можливостями впливу на загальне життя діяспори, його пресовими органами, які все формували політичну і громадську думку спільноти у позитивному змислі, з його фінансовими спроможностями і загальним впливом на наших співгромадян в країнах поселення, в залежності від політичної коньюнктури, політичних напрямних і здібностей кожночасного проводу УНС.

Важливим, очевидно, є первопочин — основи, на яких була побудована ця патріотична всеукраїнська установа. Бо саме тільки існування, саме тривання організації — це елементи пасивного характеру. Українські поселення без виразного обличчя і політичних і культурних цілей були б тільки самозапереченням потреби існування. Все це мали на увазі перші і черговi проводи УНС, які знали, або вчилися на досвіді, що в нерідній країні, серед чужого елементу, можна або денаціоналізуватися, або свому перебуванні поза Україною треба надати виразні національні рамки.

Тяжко говорити про установу з 92-літнім стажем, щоб чогось не поминути, чогось чи когось не пропустити, бо для цього треба б писати окрему студію. Знаємо, однак, що УНС, поборюючи різні труднощі на шляху свого довгого існування і праці, врятував в цій країні і частинно в Канаді субстанцію українського життя, надав організованій праці українців конкретний зміст і цілі, пояснив належно тимчасове віддалення поселенців від України, надав своїй праці ідейний характер і послідовно старався, щоб українці жили ідеями двох батьківщин — України і прибраної Америки чи Канади.

Якщо без упередження подивимось на частинно виконане завдання УНС на протязі 92-ох років, то мусимо ствердити, що воно проходило у трьох основних напрямках: свідченні, тобто мірилі голосу, що домагається справедливости; збереженні українського національного обличчя українських поселенців; голошенні української визвольної справи почерез свої українські і англомовні видання, головно щоденник „Свобода", „Український Тижневик", ряд виданих книжок і брошур, і для найменших журналик „Веселку", які стали невід'ємною частиною щоденної „лектури" багатьох тисяч старших і молодших українців, які не затратили ще основ і цілі свого перебування на поселенні і намагаються різними способами допомогти тим силам в Україні, які справу самостійности і незалежности поставили як своє перше завдання.

Вплив по цій лінії і допомога Україні, головно тим силам, які змагаються доступними їм засобами не тільки за людські, але також за національні права нашого народу — це не дрібничка. Ми маємо обов'язок підтримувати віру в народі в надії на упадок комуно-московської імперії і зміни політичних відносин між Заходом і Сходом, що є цілком можливим, доказом чого є дещо змінна політика президента Роналда Реґена і його Адміністрації, хоч ЗСА, ані країни Заходу не прийняли ще повністю концепції розвалу імперії і побудови на її руїнах самостійних держав поневолених тепер Москвою.

Що це має спільного з УНСоюзом, може запитати нас читач „Свободи"? Багато. Прозахідня орієнтація кожночасного керівництва УНС є вже запорукою прихильности західніх держав до української визвольної проблематики. Тому УНС і поселенці в загальному, не зважаючи на багато їхніх хиб, розсварення, негативну полеміку в пресі, яку конечно треба обмежити до мінімуму, помилок і занедбань, зовсім не є „непотрібом", але живою частиною народу, виразом його визвольних процесів. Про це недвозначно говориться в документах тих, які за ідею заплатили життям, або ще досі сидять по численних ГУЛаґах комуно-московської імперії.

Коли ми стоїмо віч-на-віч з такою всенаціональною проблемою, як збереження українства в діяспорі і допомога визвольним процесам в Україні, ми не можемо дозволити собі на валення українських (ніяких) установ і організацій. Нам не вільно тепер стосувати філософії подорожника жидівського походження, який сидів у кутку потапаючого корабля і молився. Коли йому сказали, що корабель ось-ось потоне, старий спокійно відповів: „А яке мені діло, хіба ж це мій корабель?".

Без сумніву УНС є нашим кораблем і, до його проблем, до його труднощів і перешкод, ми не сміємо бути байдужими. У цій строкатій суміші різних національних груп, неприхильного ставлення деяких з них до українців, українці збережуть себе духово і морально тільки тоді, коли не перестануть бути собою, коли не виречуться вартостей повноцінної спільноти і коли шануватимуть один одного та зберігатимуть наші здобутки, першим і найбільшим з яких є Український Народний Союз. Знаним є, що ідейна стійкість, принциповість, пошанування елементів, які надають сили і авторитету українській спільноті, збереже нас від розпорошення. Хай 92-га річниця УНС додасть нам в цьому змаганні сили витримати і перетривати, а тоді і майбуття буде здаватися набагато світлішим. Перед нами ще великі завдання і виклики. Виконати їх буде куди легше з допомогою УНСоюзу.

Любов Коленська

Пригадаймо нашу „Веселку"

Колись, а було це в Галичині в 1930 роках, — мої ровесники, старші або й молодші від мене — всі вони — формували свій духовий світогляд особливо на книжкових виданнях чи журналах для дітей. Тоді навіть атмосфера по домах сприяла розвоєві літератури і публіцистики, хто ж бо з нас може забути оті часи розмови наших батьків чи їхніх знайомих над появою будь-якого літературного видання. А сьогодні?!

У той час — час для української громади фінансово і політично мізерний і критичний, — скільки проте виходило журналів для дітей і молоді: „Світ Дитини", „Дзвіночок", „Наш Приятель" тощо. А скільки книжок — казок, оповідань, віршів, щоб поміж ними згадати лиш про збірку, наприклад, оповідань Анатоля Курдидика, а в ній нарис „Листоноша", в якому розповідається про хлопчину героя — листоношу і його геройський подвиг — в допомозі українським воякам. Образ цього хлопчини закарбувався у моїй душі до цих пір і, без найменшого перебільшення був одним із моїх ідеологічних дороговказів.

Ми зачитувались тоді і книжечками Ю. Шкрумеляка, Катрі Гриневичевої, Івана Франка, Бориса Грінченка, Антона Лотоцького, Олени Цегельської, Іванни Блажкевич, Константини Малицької, Романа Завадовича, Михайла Таранька, Василя Софронова, Лесі Верховинки і перечитували переклади казок і оповідань, що й не зчислити.

Тоді багато з нас виростало на книжкових виданнях, на журналах, — і вони якось незамітно і зовсім природно вирощували любов до рідного слова, до батьківщини, вирощували стремління до героїзму, до посвяти, передавали, вкорінювали гін до добра... Для більшости з нас оте вглиблення у книжковий світ, спочатку у виданнях для дітей, опісля для молоді, залишало незвичайно глибокий, корисний і тривалий слід, вирізьблюючи нашу психіку, сповнену почуваннями найвищого ідеалізму, романтикою, стремлінням до добра і краси.

Згадали ми про це наше „вчора", щоб скріпити своє пізніше твердження про великий і незаперечний хосен для дітей, коли вони читатимуть книжки і журнали. Сьогодні вже минулися „Світ Дитини", „Наш Приятель", чи „Дзвіночок", але наші діти не осиротіли, бо тут на цьому континенті, прийшло продовження їхнє, появляється бо журнал для дітей „Веселка".

Щоб лиш пригадати, ініціятором появи цього журналу і його постійним опікуном був і є Український Народний Союз, видавцем — „Свобода". На 18-ій Конвенції УНСоюзу, що відбулася з кінцем травня 1954 року у Вашінгтоні, схвалено резолюцію, яка доручила Головному Екзекутивному Комітетові цієї установи негайно приступити до видавання відповідного журналу для дітей і молоді. Точна дата народження нашої „Веселки" — 15-го вересня 1954 року. Метою цього журналу було ступати ясною веселковою стежкою, нести поміж дітей красу українського слова, зберігати чистоту дитячої думки, унапрямлювати її на певну і світлу дорогу.

Головним редактором „Веселки", що ще й сьогодні двигає на своїх раменах увесь труд її видання, є проф. Володимир Барагура; колись її співредакторами були — сьогодні один з них вже не живе — Роман Завадович, і Богдан Гошовський. Мовним редактором цього журналу колись був Вячеслав Давиденко. Сьогодні працю усіх трьох редакторів виконує редактор В. Барагура, який, борикаючись із різними труднощами, бож чимраз менше охочих до праці, — виконує свою працю з подивугідним успіхом. З редактором співпрацюють різні дописувачі до „Веселки", вони — не аматори пера, а наші відомі поети і письменники; ілюструють цей журнал видатні наші мистці.

Прочитавши ці рядки, хтось може сказати, що це все сказане — найзвичайнісінька пропаганда. Коли ж ні! Намір писати про „Веселку" виник у мене, коли, слідкуючи за появою чисел „Веселки", я пізнала її вартість її велику потребу і користь із її існування для наших дітей. І вигорнулось тоді в мене бажання пригадати іншим про цей журнал.

Щоб не бути голослівною, візьмемо останнє, січневе, число „Веселки": в першу чергу звернім увагу на ілюстрації, бож це власне є те, що полонить дитячу увагу, розбуджує світ фантазії, закріплюється у пам'яті. І без перебільшення треба признати, що ілюстрації у цьому журналі прегарні, милі і дуже-дуже дитячі. Їх виконували Петро Холодний, мол., мистецьке „тріо" — Едвард (Еко), Ярема і Юрій Козаки, Михайло Михалевич, Богдан Доманик, Іван Брикович, Ірина Молодецька, Марта Гулей-Леґенкіс, Ольга Рудакевич та інші. До них ще скромно приєднались члени пластового Роя „Дніпрові Хвилі", нарисувавши картинку родини за святвечірнім столом, а поруч ще написали листа до редакції із святочними побажаннями.

У зміст цього числа входять віршики Ганни Черінь, Світлани Кузменко, Романа Завадовича, Ірини Рей. (В інших виданнях є часто поезійки Алли Коссовської-Давиденко). Тут чудова й зворушлива казка „Різдвяна квітка" в перекладі Валентини Юрченко, тут і розповідь про „Роковини 22-го січня" пера Володимира

(Закінчення на стор. 4)

Ольга Кузьмович

ДЕВ'ЯТДЕСЯТДВОЛІТНІЙ МОЛОДЕЦЬ

Коли 22-го лютого 1986 року відзначуємо 92-річчя заснування Українського Народного Союзу, мимохіть насувається нам порівняння з цілим рядом інших наших організацій на терені ЗСА і Канади, життя і діяльність яких завмерла у відносно короткому часі.

Пригадуються роки розцвіту українського зорганізованого життя зараз після закінчення Другої світової війни, спершу у переселенчих таборах, а відтак на нових місцях поселення, особливо в ЗСА і Канаді.

У переселенчих таборах зібралася через воєнні обставини і окупацію українських земель совєтами т.зв. „сметанка" української спільноти: інтелектуали, професіоналісти, провідники політичного, громадського і культурного життя. Не диво, що саме вони стали промотором кипучого життя на всіх відтинках, бож вони продовжали лише добре їм відомий шлях із передвоєнних років. А втім обставини у переселенчих таборах давали до цього виїмково пригожі обставини. Мешканці тих таборів, чекаючи на свою дальшу долю, яка не завжди залежала від них, мали подостатком часу і енергії творити „ерзатц" нормального життя спільноти. І так тим захоплені виїхали ми поза океан і відразу, заки ще влаштували навіть своє особисте життя, кинулися тут знову творити організації, скликувати збори, видавати пресу, книжки, влаштовувати театральні вистави, концерти, академії. Немає де правди діти, у цих перших роках, ми, вважаючи себе „політичною еміграцією", гляділи з певною поблажливістю і вищістю на наших братів із другої хвилі еміграції поміж двома війнами і на тих, що вже були тут роджені. Чи забули ми вже скільки насмішок, дотепів, а то й критики мали ми для тих, яким ми власне кажучи завдячували приїзд до країни Вашінґтона? А рівночасно з тим у нас палало бажання „показати", як має виглядати справжнє громадське і культурне життя, як ми уміємо себе зорганізувати і вести. Отож повстали українські організації „як гриби по дощі" і кожна з них мала добре приготований ще з батьківщини провід та мала своє карне членство. У тих перших десятках років кипіло у нас від імпрез, з'їздів, зібрань. Зчасом т. зв. „нові еміґранти" включилися також в ті організації, які існували тут раніше, а вже зокрема у працю братських союзів, що були остоєю для раніших поселенців та їхніх дітей і внуків.

Коли переглядати пресу із 50-их і 60-их років, справді подивугідна є активність української громади в ЗСА, на усіх відтинках. Але з кожним черговим десятиріччям ця активність меншає і і поволі зникають численні організації, журнали, або їхня діяльність зовсім завмирає. Відійшло природним шляхом це покоління, для яких активність на громадському полі стояла на першому місці, а чергове виробило собі зовсім інший стиль життя, і в тому житті громадська діяльність не була найважливіша. Враз із цим новим стилем життя почала завмирати українська розговірна мова. Тепер мало хто вже посміхається із тієї українсько-англійської мішанини слів, що їх постійно можна заслухати в колах дітей і внуків українських поселенців після Другої світової війни. І якось тепер ніхто тому не дивується та не посміхається, як колись це ми робили у зустрічах з родинами заробіткових еміґрантів.

А тим часом в багатьох випадках вони, щоб дорівняти нам, вивчили українську мову, яку наші діти забувають...

Споглядаючи відвертими очами на стан нашої спільноти в ЗСА сьогодні ми мусимо ствердити, що у всіх перемінах, які вона пережила в останніх сорока роках ті найстарші надбання, здобуті важкою працею та твердою рукою українського селянина і робітника залишилися далі незмінні і непохитні.

І саме до таких належить 92-літній „молодець", Український Народний Союз. Він у своєму довгому існуванні перейшов не одну бурю не одне непорозуміння, не один ворожий натиск — і завжди виходив з них переможно.

(Закінчення на стор. 4)

ОЛЕНІ БОННЕР, ЖІНЦІ академіка Андрея Сахарова, дозволено залишатися в З'єднаних Стейтах Америки ще три місяці. Термін її візи мине 28-го травня. Про це повідомив західніх репортерів у Москві совєтський журналіст Віктор Луі, зв'язки якого з КҐБ давно відомі. В. Луі часто передавав на Захід інформації про долю академіка А. Сахарова і Є. Боннер.

КАНЦЛЕР західньонімецького уряду Гельмут Коль тепло привітав в Бонні високого речника Східньої Німеччини і при тій нагоді ще раз офіційно запросив Еріха Гонекера на відвідини до Західньої Німеччини. Східньонімецький лідер мав відвідати Бонн ще осінню 1985 року, але за намовою Москви він зрезиґнував із своєї поїздки, кажучи, що вона не була б на часі. Горст Зіндерманн, який є президентом східньонімецького парляменту, приватно розмовляв з Колем на протязі 45 хвилин. Вони погодилися, що візита першого секретаря комуністичної партії Східньої Німеччини Гонекера була б побажаною, але її треба відповідно підготовити.

Любов Коленська

ВИБАЧТЕ, МИ ЛИШЕ ЛЮДИ...

IV.

„Як коротко тривало тепло, що ним оточували нас свої — кілька місяців і погасло... Добре, що хоч ми дві", — майнуло Зої думкою.

Потім ще Мар'янка, заглядаючи матері у вічі, шепнула:

— Не журися, більше, мамо... Завтра я піду в школу і для тебе вчитися буду англійської мови. Все тобі зроблю, що тільки захочеш, лиш не плач... не журися, мамо!

У Зоїних очах, наче роса у зелених покосах, зблиснула сльоза діямантовим світлом, скотилась німо по обличчі... Та більше вже не плакала вона — серце її зогріло віддане Мар'янчине слово.

І слухала Зоя мову дитини і матері було жаль, що Мар'янка говорить уже недитячими устами...

• • •

З цього часу Зоя здебільша мовчала, а коли й входила в розмову з колишніми друзями своїми, то говорила лиш про благі, повседневні речі. Звіталася, сказала словечко-два, та й все... І то, щоб не казали, що їх цурається.

Та лихо не спало... Зараз біля входу до фабрики, не втрималася, зачепила Зою одна доброзичлива кума, Мелася, сусідка Городиленків, їхня сваха.

— Ви щось не ті, Зоє... Бокуєте... Та й дочки вашої не бачу.

— В школі вона, — тихо відповіла Зоя.

— Оце добре. Може там її навчать пошанувати... сивий волос. Виховання якогось навчать.

Зоя мовчала, прикушувала уста, боялася, що з досади може прохопитись якимось необачним словом, а його не завернути... Та й боялася, щоб не заплакати, не принизитись...

Але Мелася не відступала і, загородивши Зої дорогу, вела мову далі:

— А скажіть мені, чи у вас усі діти такі, як Мар'янка, чи може хтось за ними таки глядить, навчає їх порядку, чемности якоїсь?...

Тут уже Зоя не змогла втерпіти, щоки її налилися багровим рум'янцем, а очі блиснули твердою сталлю, ніби в них ніжности ніякої й ніколи не було. Прощення її зір не пророкував і пощади ні. Від погляду отого здригнулася Мелася і поступилася взад...

— А так скажіть, Меласю, що вам завинила моя дитина?! Комусь, чи вам?! Може вона, як і кажете, — невихована. Та спочатку ви ніби нас у всьому розуміли, жаліли, що там ми змушені були кожний день в обставинах нелюдських, жорстоких проводити... Співчували, що нещасливі ми вкрай були...

— Та, що це, Зоїчко, це так мені зірвалось із уст...

— Тепер вже слухайте до кінця, Меласю! Пригадуєте, що розповідала я вам, що на те, щоб лиш якось змогти прожити, Мар'янку я віддавала на чужих людей. А звісно, всякі люди були. Росла вона тому здалеку від мене, наче вовченя безматірне якесь... Увечері ми зустрічались... Та втомлена я така була, що не раз, не докінчивши слова, я засипляла біля неї... Але одне, затямте собі Меласю: любов була поміж нами — і сьогодні ми — одна без одної уже не змогли б жити.

На хвилину Зоя заніміла, наче застигла, без руху і слова, а потім додала:

— А коли і так, коли дитина моя не має потрібних... панських манер у вашому товаристві, — чи це аж такий злочин, таке зло?... Замість судити — навчіть її! Але, пригортаючи, навчіть... Але тепер уже запізно.

І перегородила їх мертвецька тиша...

А там, ще сказала Зоя:

— Та й коли у вас на думці щось було, то давно треба було вже сказати, а не шептатись по кутках, і зненацька на мене наступати, ніби на ворога свого. Адже хвалитеся одвертістю своєю... Тим часом у вічі лащитеся, немов усе гаразд, на всіляких ваших зборах виголошуєте промови, горлаєте про страждання тих, хто в Україні, а мені, коли я — саме одна із них — сюди прибула, всілякі прогріхи закидаєте — прямо відступство від свого народу... Хай не відкрито в очі, а це ще гірше! Та й поволі... поволі, либонь, і не стямившись коли, — байдужієте, холоднієте, до тих, що в Україні.

Знову кам'яне мовчання, — а в ньому постать Меласі із скривленими губами, — й не знати, чи з болю це, з образи, чи пересердя.

— Перекажіть усім, — вела мову свою далі Зоя, — що дякуємо вам обі за хліб і сіль та за добро, що спочатку справді щедрим і щирим було. Аж дивно... начебто сон оце... Та й не турбуйтесь, що заваджатимемо вам. Ще сьогодні переберемося куди інакше і працю пошукаю! — Крутнулася Зоя і швидко побігла, щоб не розридатись, щоб не побачила жінка оця, який бездонний гіркий жаль від її слів, як образливо і як важко...

• • •

Сніг блискучими високими кучугурами ставив барикади, встановляв свою владу на дорогах; по них, побравшися за руки, прогулювалися два гульвіси, червонощокі і дужі парубки — мороз і вітер. Вгорі, понад шпилями дерев, тонко і жалісливо квилили намерзлі льодом дроти, свистіли сталевими прохололими губами...

Вийшовши з автобусу, Зоя не зупинялася і на хвилину. Сердешна спотикалась об пороги снігу, зовсім їх не завважуючи. Врешті опинилася перед домом Городиленків мабуть, їх у хаті не було, бо завжди хтось із них, щоб прогнати нудьгу, дивився на дорогу.

Увійшовши в хату, Зоя не роздягалася, а припала до вікна і задивилася у закутану в хмари бездонність неба. „Мабуть, знову випаде сніг" — байдуже просунулось надщербленою гадкою, а потім вона зідхнула; здавив із усією силою у грудях біль і терпким докором вихопились Зоїні слова:

— Що я вам такого вчинила, що зранили ви мене аж... до живого? Завіщо?! — І замовкла та й уже не ридала, лиш очі горіли сухим безтямним вогнем... А відтак і він погас, настала в очах її безкрая темінь, ніби фіялкова ніч.

Закінчення буде.

Українська молодь зібралася на ідеологічно-політичний семінар

Молодь на ідеологічному таборі

В містечко Елленвіл, Н. Й., на сумівську оселю приїхали українські студенти з усіх сторін Америки та Канади, з різних університетів та організацій. Вони приїхали, щоб взяти участь у викладах в цьогорічному ідеологічному таборі.

Табір почався 26-го грудня 1985 року о год. 8-ій вечора. Після відкриття, почалася таборова традиція—засвічення ялинки, яка присвячена українським політв'язням. У. Костик, голова заряду оселі і колишній в'язень, прибув на це свято та поділився споминами зі студентами про страхіття в концентраційних таборах.

Під час семінару відбулося багато викладів на цікаві теми. Теми були різні: політичні, історичні, ідеологічні та релігійні. Історію викладали: мгр О. Рожка, мгр В. Зарицький. Про різні політичні течії і теорії говорили: мгр Р. Зварич, П. Шмігель, М. Грицков'ян. Громадські й теперішні справи порушували: М. Василик, П. Гаврилюк, С. Галатин, І. Длябога; д-р А. Лозинський, Т. Олещук. Зенон Коваль з Бельгії доповідав про теперішні політичні справи—прихід Горбачова до влади в Совєтському Союзі.

В панелі крім цього брали участь: О. Дацків, М. Василик та Р. Зварич. Про релігійні справи говорив о. Роман Мірчук.

Крім цікавих лекцій та речевих дискусій відбувалися різні розваги. Студенти їздили по українських родинах в околиці оселі колядувати та складати новорічні побажання. Учасники мали також спортові ігри, веселі вечірки, оглядали фільми та забавлялись на товариських вечорах. Гості з Канади приготовили зворушливий монтаж, присвячений В.Стусові. Вони також привезли цікаві прозірки з України.

В останній вечір перед закриттям табору, всі учасники зібралися на розпрощання і з святочним походом пішли на річку. Над замерзлою річкою, серед снігу, стояла величава ватра. Коли запалала ватра, при ній цілий табір співав патріотичні пісні, вшановуючи пам'ять героїв Біласа і Данилишина.

Після одного тижня таборування прийшов час прощатись і закрити табір. Далеко в лісі, біля білого березового хреста, зійшлися останній раз учасники табору. Стоячи на символічній могилі, біля хреста, студенти віддали поклін всім замученим страшною смертю під час штучного голоду в Україні в 1932-33 роках. На знак коменданта табору всі клякли, взялися за руки і настала тишина. Сльози почали котитись по обличчі, коли наймолодший член табору промовив зворушливу молитву і коли комендант табору Р. Зварич сказав заключні слова. Офіційно скінчився ідеологічний табір, який зорганізували СУМ і ТУСМ під гаслом „Пізнавай себе—пізнавай Україну!"

Слід підкреслити, що цей ідеологічний табір не був лише звичайним табором, де молодь почула різні лекції та багато навчилась. На таборі група студентів, які поприїжджали з усіх сторін світу, з'єднались в одну спільну родину. Вони разом жартували та ділилися своїми почуттями.

Ліда Микитин

22-ге Січня на Фльориді

Як і в минулих роках, цього року група мешканців в Ст.Пітерсбуру в числі 50 осіб з ініціятиви Українсько—Американського Товариства прибула до столиці Фльориди Таллагассі, щоб відзначити 68-мі роковини проголошення незалежности української держави.

В присутності секретаря стейту Джорджа Фаєрстона, кількох місцевих українців та гостей американців о. Михайло Питляк, парох православної церкви трьох Святителів, провів молитву, американський гимн відспівали члени хору „Україна", а голова Українсько-Американського Товариства, Іван Когут, в коротких словах з'ясував змагання нашого народу до незалежности. Секретар стейту відчитав проклямацію підписану губернатором стейту Р. Грегемом і передав її І. Когутові, заявляючи, що кожний нарід має право бути незалежним і жити свобідно без чужого поневолення. Хор „Україна" відспівав дві пісні, а опісля голова товариства вручив секретареві стейту книжку про голод М. Долота та вишивку, що він прийняв з радістю, заявляючи, що ці дарунки будуть переховуватися в архіві на Капітолі. Він дальше сказав, що було б добре, щоб українська громада могла влаштувати на капітолі виставу надбань української культури. На закінчення о. М. Питляк провів молитву, в якій подякував Всевишньому за свободу, якою втішаємося у вільній країні Вашінгтона і просив кращої долі для нашого народу. Національним гимном закінчено відзначення Січневих Роковин.

Опісля присутні скористали з екскурсії по Капітолі. Учасники прогульки, не зважаючи на десятигодинну їзду автобусом в обі сторони, були раді, що могли в столиці Фльориди заманіфестувати, тоді коли нововибраний мейор міста в Ст. Пітерсбург Е. Кол відмовився підписати проклямацію з нагоди 22-го Січня, мотивуючи, між іншим, що це може ускладнювати міжнародні справи, хоча попередній мейор Корінна Фріман приймала вподовж останніх літ українську делегацію.

А знову в неділю, 26-го січня, наша громада започаткувала відзначення Січневих Роковин Богослуженням в наміренні українського народу в католицькій і православній церквах. Вполудне цього дня понад 200 осіб прийшло до церковної залі. І. Когут, відкрив відзначення цих роковин, Марія Лисогір відспівала американський гимн та одно-хвилинною мовчанкою вшановано пам'ять поляглих за волю України. Когут привітав представників інших поневолених народів, а це литовців, естонців та латвійців, які в своїх привітах заявили свою солідарність з нашими змаганнями за свободу спільним фронтом поневолених націй.

Головний промовець Йосип Лисогір виголосив в англійській мові продуману промову нав'язуючи її до сьогоднішнього дня, коли то місцевий мейор міста відмовився підписати проклямацію з нагоди 22-го Січня, тоді коли велике число наших людей включилося в усі ділянки американського життя, багато з них одержало військові відзначення за хоробрість в обороні Америки.

Відтак проф. Омельський відіграв в'язанку бравурних українських мелодій, а хор „Україна" при його акомпаньяменті відспівав дві пісні, „Задзвенімо" і „Збудись могутня Україно". Гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено свято.

Учасник

Виставка молодих мистців і речитaль Романа Шевчука

На фото (зліва): Григорій Гивель, Рута Кисілевська, Роман Шевчук, Таїса Богданська, Маріка Голінята, Марта Шраменко.

Заходом Українського Музичного Інституту в Нюарку і 28-го Відділу Союзу Українок Америки в залі Українського Народного Дому в Ірвінґтоні 15-го грудня 1985 року відбулась імпреза, на якій вдале поєднання образотворчого мистецтва і музики надало імпрезі глибшого змісту. А коли додати, що мистецька виставка і дипломовий речитaль були виконані нашими молодими надійними ентузіястами — то щира радість наповняє наші серця і ми бажаємо їм якнайбільше витривалости і послідовности в праці над своїм покликанням.

Численна публіка зі зацікавленням оглядала різноманітні праці молодих мистців, з яких кожний має індивідуальний підхід до мистецтва. Їх імена: Григорій Гивель, Маріка Голінята, Рута Кисілевська, Дора Ольшанівська, Роксоляна Робак-Найдан і Марта Шраменко.

З власним дипломовим речиталем виступив Роман Шевчук, колишній учень УМІ кляси Таїси Богданської, а тепер студент Ратґерс університету в клясі С.Ділворт—Леслі, де його головним предметом є музика—фортепіян і всі теоретичні предмети. Молодий піяніст Р. Шевчук відіграв Токату Д-дур Баха впевнено, з жвавим ритмом із вигвинченням головних голосів в поліфонічній тканині творів. В сонаті Ц-дур Гайдна піяніст застосував різнорідність ударів, від співного, повнозвучного у форте до легкого, ґраційного в піяно з теплотою від чуття і з палким темпераментом були заграні два настрої во-контрастові аргентинські танки Гінастери. Повний туги і маєстату Польонез Ес-моль Шопена у виконанні молодого піяніста виявив його спроможність віддати себе всеціло музиці і її відтворювати щиро і отверто так, як відчуває. Українські твори: Дума Довженка і Гуцульська Токата Коса-Анатольського виявили Р. Шевчука наявність стилю народного музичного епосу та історичних пісень, а з технічної сторони — спроможність піяніста поборювати труднощі ударного способу гри.

Останньою точкою програми був Концертштік Ф-моль Вебера, об'єднаний у тематичні цикли: Туга, Війна, Марш і Поворот додому. Партію оркестри на другому фортепіяні дискретно виконувала Богданська, яка з Романом над цією композицією давніше працювала. Розіграний Роман виконував цей твір з технічною вільністю, з молодечою розмріяністю і з огнистим темпераментом. Він грає емоційно із відтворчим надхненням. Він любить виступати перед публікою, якій має так багато від себе сказати тонами.

Вдала імпреза закінчилася гарним прийняттям. Молоді мистці призначили дохід з імпрези в сумі 300 долярів на Український Музей в Ню Йорку, а батьки Романа Шевчука додали від себе ще 100 долярів на цю саму ціль.

Сподіваємось, що українська спільнота підтримає і заохотить нашу обдаровану молодь розвивати далі її талант, яким вона бажає служити українській культурі.

Дарія Гординська-Каранович

„Рідна Школа" у Філядельфії

У час коли чимало наших товариств припинило свою діяльність, з радістю стверджуємо, що товариства най більш необхідні для життя спільноти ще, Слава Богу, існують і, як видно, існуватимуть ще довго. До таких товариств належить Товариство Опіки над Дітьми і Молоддю „Рідна Школа" у Філядельфії. Це сильне в своїх основах товариство веде широковідому школу українознавства під цією самою назвою.

Сорокорічний ювілей свого славного існування збігається якраз із датою Тисячоліття Хрищення України-Руси.

Про діяльність філядельфійської „Рідної Школи" за час її існування можна написати багатосторінкову книгу, на що немає фондів. Школа, відомо, постійно потребує грошей — потрібний для навчання інвентар, проєкційні апарати, мапи, тощо, в першу чергу необхідна бібліотека (її уфундовано наспіл із Пластом; вона ведена фаховими силами).

Свого часу Ксеня Турко з Канади відвідала сливе всі більші українознавчі школи в Канаді й у ЗСА і ствердила, що „Рідна Школа" у Філядельфії є зразком таких шкіл.

Приємно спостерігати як молода мама, яка сама не знає української мови або дуже мало, привозить кожної суботи свою дитину з доволі далекої місцевости до Філядельфії тільки тому, щоб її дитина серед своїх ровесниць-ровесників навчалася мови її батьків. Не менш приємно бути на матуральному бенкеті-балі, на якому відбувається церемонія роздачі матуральних свідоцтв і нагород за особливі успіхи. І саме серед двадцятьнкількох абсольвентів є дві, три молоденькі особи, які почали вивчати українську мову не дома, а в „Рідній Школі", вивчивши її в слові і письмі так, що нею свобідно можуть послугувати. А як гарно вони відповідали на питання в часі матуральних іспитів — з історії України, української літератури і культури.

Ми тут згадали екстремні випадки, але діти, які винесли з дому українську мову є сьогодні не лиш дорослими людьми, на становищах (деякі з них навіть на дуже високих), але вже їхні діти закінчили або кінчать „Рідну Школу"; до речі, як вже згадано, філядельфійська „Рідна Школа" — одна з найстарших українознавчих шкіл на цілому Північно-американському континенті.

Приємно теж згадати, що в цій школі є декілька вчителів, учительок, колишніх абсольвентів цієї школи, не згадуючи самої директорки Мирославн Гил, що вчителює в американській школі, і інші вчителі, вчительки теж учителюють в американських початкових або середніх школах. Один із колишніх абсольвентів цієї школи є відомим ученим, професором української літератури Торонтонського університету.

Під сучасну пору в учительському складі є 18 учителів, учительок і шість асистентів та асистенток. Асистенти проходять окремі педагогічні курси у Філії Українського Католицького Університету.

У плян шкільних заінять включено відбуття таких імпрез як свято св. о. Миколая, 22-го січня і роковини Тараса Шевченка. Крім цього періодично відбуваються спеціяльні лекції з прозірками, які поширюють знання учнів, особливо старших кляс. На початку цього навчального року з особливою увагою прослухано виклад про знищені церкви в Україні. Читала Софія Геврик.

У рамках лекцій української культури, абітурієнти залюбки слухають історії театру. Цю лекцію звичайно читає Ярослав Климовський.

Шкільні імпрези з молодшими виконавцями підготовляє вчителька Марія Касіян, із старшими Дора Горбачевська. У багатьох учнів помітний хист до рецитації. Із виняткою талановитих, це Олесь Геврик і брати Захарясевичі.

Основникам і членам добро „Рідної Школи" глибоко лежить на серці, доказом чого інж. Ігор Пак був фінансовим референтом 22 роки, 20 років учителювала Марія Оджийська, з чого 10 літ була директоркою школи, Любомир Люба — 10 літ невсипущий референт Коляди, стільки само років Я. Климовський веде секретаріят Управи Товариства та школи. Тричі підряд головою Товариства „Рідна Школа" була Софія Геврик.

У цьому шкільному році, як менш-більш і в минулих трьох роках число учнів, Богу дякувати, не малє — 222, тому деякі кляси мають по два відділи і тому науку релігії навчають митрат Зенон Золочовський та о. Маріян Процик.

Батьківський Комітет 12-ої кляси, як і в попередньому році видає друкований звіт скріплений знятками. Цьогорічний звіт можна назвати пропам'ятною книжечкою, бо в ній міститиметься матеріял у більших обрисах включно до історії школи.

Ця передювілейна стаття — це спроба в кількох штрихах, до речі, як і належить загальногромадській установі, представити деякі замітніші факти, щоб познайомити з ними широке коло наших читачів.

І. Дмитрів—Зарудський

ЛЮТИЙ — ЗБІРКА УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО ФОНДУ — 1986

Достойні Громадяни — Українці в ЗСА!

Після 1-ої Крайової Української Американської Координаційної Ради (УАКР) у Філядельфії 18-го-20-го жовтня 1985 року. Екзекутива УАКРади приступає до поширеної громадсько-політичної діяльности у важливих ділянках внутрішнього організованого життя української спільноти, як і у справах зовнішнього характеру.

УАКРада, маючи унормований статутом поділ прав керівництва і контролі і ним гарантовану рівноправність для усіх членів, є взором громадсько упорядкованої централі і віддзеркалює погляди якнайширших кіл української громади. Згідно із цим УАКРада буде далі інтенсивно продовжувати працю в напрямі конструктивної реорганізації громадського життя, з одною спільною репрезентативною централею.

У зовнішньо-політичних стосунках УАКРада буде продовжувати вже встановлені з урядовими чинниками ЗСА зв'язки, де разом з іншими недержавними (етнічними) організаціями дає підтримку тим ділянкам державної політики, які ідуть на користь поневолених большевизмом народів, а передусім України. Тут ідеться про боротьбу за людські та національні права, про міжнародний договір про геноцид, справи поширення культобміну та відкриття консуляту в Києві, останній епізод із українським моряком М. Медведем, справи допомоги резистансові комуністичної експансії та багато інших актуальних проблем. Усі ці ділянки міжнародних стосунків відкривають можливість подавання інформацій потрібних для України і про Україну.

Сьогодні, коли іде із Москви систематична атака на все наше організоване життя з допомогою протиукраїнських сил та з надією на незаінтересованість і необ'єктивну наївність державних чинників ЗСА, вона вимагає від української громади рішучої централізованої і професійної оборонної акції у формі одного осередку боротьби проти знеславлення українського імени із відповідним дослідчим і документарним центром.

Ця справа стала в центрі Екзекутиви УАКРади і вона буде продовжувати здійснювання тих потреб тим більше, що атака йде не лише проти нас тепер, а обрахована на дискримінацію наших майбутніх поколінь у цій державі.

Щоб уможливити УАКРаді здійснення тих завдань, а також щоб вив'язатися із фінансових зобов'язань супроти СКВУ, Екзекутива УАКРади звертається до громадянства з просьбою активно продовжувати встановлений два роки тому

УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ФОНД

для покриття бюджету конечних видатків, зв'язаних з її діяльністю. Підставові внески до Фонду є такі:
$250.00 дол. — від крайових організацій
50.00 дол. — від їхніх відділів та від місцевих організацій
25.00 дол. — від осіб, що заробітково працюють
15.00 дол. — від пенсіонерів
5.00 дол. — від студентів

Проситься в міру можливостей не обмежуватись до цих мінімальних сум.

Чеки виписувати на: Ukrainian American Coordinating Council і висилати до: Ukrainian American Coordinating Council, P.O.Box 1709, New York, N.Y.10009.

Екзекутива УАКРади

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в дні 4-го лютого 1986 р., на 78-му році життя в Джансон Сіті, Н. Й. відійшов у Вічність

бл. п.

ВАСИЛЬ ВАСИЛІВ

диригент хору і дяко-учитель при українській парохії Христа Чоловіколюбця в Джансон Сіті, Н. Й. та вчитель іноземних мов в американських школах в околиці Бінгамтону, Н. Й., народжений 19-го жовтня 1907 р. у с. Добрянк, пов. Стрий, Україна.

Залишив у горю і смутку:
дружину — МАРІЮ
сина — Д-ра ОРЕСТА з дружиною МАРІЛИН
і внуків ДЖЕНІФЕР, ХРИСТОФОР, МИХАСЬ
сина — мгра ЗЕНОНА
та Родину в Америці та в Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 1-го лютого 1986 року, заосмотрений Найсвятішими Тайнами відійшов від нас наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

ЮЛІЯН КУШНІР

проживши 70 років.

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 3-го лютого, о год. 7.20 веч., а ПОХОРОН у вівторок, 4-го лютого 1986 р. в Рочестері, Н. Й.

Горем прибита родина:
дружина — ЯРОСЛАВА
син — ЮРІЙ
донька — ЗОРЕСЛАВА
невістка — МЕРІ
зять — ЕРНІ
внуки — ОЛЕСЬ, ХРИСТИНА і СТІВІ
сестра — ВІРА ГУК

Дев'ятдесятдволітній...

(Закінчення зі стор. 2)

У чому секрет цієї ненарушимої сили і тривкости? Либонь шукати її треба в ідейній шляхетності його основників і піонерів, у їхньому глибокому зрозумінні завдань УНСоюзу як „української заморської твердині".

Таке зрозуміння завдань УНСоюзу показали його основники, коли відразу поставили на одному рівні видання українського щоденника „Свобода" із заснуванням народної організації. І це зрозуміння, бачимо у звідомленні із перших основуючих зборів Українського Народного Союзу, яке появилося на сторінках цієї ж „Свободи" з датою 1-го березня 1894 року. Читаємо про глибоке зворушення і радість учасників того зібрання: „Не одному сльоза радости покотилася з очей на звук співу (шамокінського хору під проводом д-ра Сіменовича. — Прим. О.К.), що прошибав душу. Хто б міг сподіватися пару років тому, що українець, який втік з обіймів біди і нужди, з невільничого гніту — розвине так скоро віками придавлену силу українського духа!..." Читаємо про повну символу відзначку УНС: „відкрита книга і трираменний хрест, над яким простягаються братньо стиснені руки. Навколо повищого знамена напис по-українськи і по-англійськи".

Сьогодні після 92-ох років цей символ так актуальний, як був колись, як і актуальна ціла програма, що її встановили основоположники УНСоюзу. В тому поєднанні завдань, лежить і сила цієї братської організації і те, що вона, перетривавши усі ці довгі роки, далі стоїть сильною, молодою і непохитною.

У 40-річчя УНС написав великий оптиміст і ентузіяст цієї організації та редактор „Свободи" через двадцять років д-р Лука Мишуга: „Коли ми передержали Союз 40 літ, то вже найдуться люди, які передержать його в ім'я України дальших 40 літ, а опісля ще далі — без кінця".

Його сподівання сповнилися, минуло чергових 40 років, розпочалася наступна сороківка, а далі находяться люди, що вдержують Союз краще, як це вдалося не одним нашим провідникам у організаціях, що постали куде пізніше. І треба вірити, що будуть люди, які доведуть його до світлого сторіччя.

Пригадаймо...

(Закінчення зі стор. 2)

Мацькова, щоправда розповідь є більше для старших дітей, але і не зовсім бож автор у ній устами дідуся розповідає внукові про цю незабутню історичну подію. В цьому числі можна теж прочитати цікаву чукотську казку в перекладі П.Л., та „Ведмідь і вітер" Ольги Рудакевич; поміщено теж коротке оповідання про наших звірючків — „Ялинка і зайченята", є і сміховинка „Снігова баба". А що вже й казати про рисункові оповідання у формі американських „коміксів" — Веселик Лясь" — Валентини Юрченко та „Івась Мудрась" — Світлани Кузьменко. Признаюсь, від цих малюнків-казок я завжди починаю читати „Веселку".

І чи це буде в далекій Арізоні, Каліфорнії, Неваді чи Ню Иорку — читання цього журналу з дітьми дає незвичайну нагоду до них духово наблизитись, ставати їхнім другом і поступово промощувати в них, відкривати перед ними отой духовий український шевченковий світ.

Нам теж треба замислитися над тим, чому біля п'ятитисячний колишній тираж впав сьогодні до 1,300 передплатників. Ясно, що причина тут не в очевидній вартості „Веселки", яка появляється багатокольоровим люксусовим виданням та й причина лиха навіть не в „незрозумілих і недоступних" словах, як то дехто, добре не передумавши — про „всякий випадок", нарікає. Адже, зараз, внизу біля кожного оповідання чи віршика міститься пояснення евентуальних незрозумілих слів. Ні, не тут корінь лиха, а він — у нашій байдужості взагалі до друкованого слова, в нашому, я навіть скажу — лінивстві, коли на часок нам треба відійти від хатніх справунків, чи від телефону, чи телевізії і присвятити той час дитині, читаючи з нею хоча б по дві сторінки денно. Нам це важко!

І щоб колись нас не зустрів чужий погляд нашої власної дитини чи внука, щоб не зустріло і не вразило нас їх повне нерозуміння наших, українських, справ, саме для їх добра, для добра наших дітей і внуків, а з цим і для нашого власного читаймо нашим дітям „Веселку", приєднуймо до цього журналу інших, розказуймо про її появу, про її особливу потребу, а навіть зокрема, коли трапиться нагода уродин дитини вашого приятеля чи знайомого — замість купити іграшку, яких в кожному домі — пересит — передплатіть в подарунку дитині нашу „Веселку".

Закінчу словами із чарівної англійської „Різдвяної казки", надрукованої як уже згадано, у січневому числі „Веселки": Коли хлопець доходив до рідного села, мешканці його повибігали з хат, побачивши таке диво, здіймали руки вгору і гукали: 'Хвала Богові! Малий хлопчина знайшов різдв'яну рожу!' А Вільям, радісно вступивши до рідної хатини, сказав до своєї сестрички: 'Я не міг дістати ялинки, але приніс тобі чудову квітку — ось вона!' І в тій хвилині, як світло різдвяної рожі осяяло маленьку кімнату, батько скочив з крісла, — його нога загоїлася, а мама піднялася і сіла в ліжку, щоки її зарум'янилися так, як тоді, коли була здорововою. Світло від рожі засяяло з вікон і розлилося по цілій вулиці, де з натовпом збиралися мешканці села, зачаровані тим, що сталося".

А потім кілька рядків далі автор закінчує так: „А різдвяна рожа з того часу розквітала щороку на Різдво і наповнювала малу хатину світлом любов'ю і щастям".

Дай Боже, щоб збулись слова із цієї казки. Дай Боже, щоб так, як оця рожа, що її приніс додому Вільям — журналик „Веселка" щороку на Різдво наповнював кожний український дім — світлом, любов'ю і щастям!

ПЕРЕСТАВЛЕНІ РЯДКИ

У статті Романа С. Голіята п.з. „Спостереження українського Владики в Польщі" („Свобода", ч. 29, 13-го лютого ц.р.) має бути: „Архиєпископ Мирослав Марусин, секретар Священної Конґреґації для Східних Церков, як висланник Папи Івана Павла II і на запрошення примаса Польщі, кардинала Юзефа Ґлемпа відбув візитацію вірних східнього обряду (українців, білорусинів і вірмен) в Польщі, в днях 21-го червня 1984 року. Як теж під час ломки переставлено рядки у другій частині цієї статті. Перші три рядки у переносі слід переставити під кінець першої колюмни. — Ред.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Український Спорт у „Вавилонському полоні"

Коли скінчиться той
полон великий,
Що нас зайняв в землі
обітованій?
І доки рідний край
Єгиптом буде?
Коли загине новий Вавилон?

(Леся Українка „І ти колись боролась, мов Ізраїль")

Вираз „Вавилонський полон" походить з Біблії (Псалом 136), де розповідається, що юдеї, перебуваючи у вавилонському полоні, із слізьми згадували свою батьківщину. Вживається, як синонім до понять „рабство", „неволя", „пригнічення". Саме в такому стані під сучасну пору перебуває український народ і усі ділянки його підневільного животіння. Одною з ділянок українського життя в Україні, що його тримають большевицько-російські окупанти в рабстві, неволі і пригніченні, є український спорт; про факти цього стану ми часто згадуємо на сторінці „Спортових Вістей" у щоденнику, про це пишуть, хоч на жаль і не усі — українські газети і журнали, знають про них деякі спортові діячі у вільному світі, але не бажаючи дратувати совєтського „медведя", хоробливо мовчать. А цей „медвідь" під проводом нового „тренера" Горбачова продовжує бути смертельною загрозою не тільки для не-російських народів у СССР, але і для народів вільного світу.

Тут хочемо подати ще один очевидний факт, в якому рабстві і неволі перебувають українські спортовці. На протязі місяця січня ц.р. в Ленінграді відбувся міжнародний турнір копаного м'яча в пам'ять В. Гранаткіна, колишнього російського діяча в цьому спорті. На цей турнір кожнорічно приїжджають юнацькі дружини з різних країн світу, в тому числі теж із ЗСА. В цьому році учасниками були: СССР — 1, Західня Німеччина, Франція, СССР — 2, Бельгія і ЗСА. Саме в такому порядку ці дружини зайняли кінцеві місця турніру. Між іншим, збірна юнаків ЗСА програла усі зустрічі і, маючи на свому конті відношення 1:20 голів, зайняла останнє місце.

Українські юнаки в неволі

У складі збірної СССР—1, яку очолював відомий український тренер Анатолій Бишовець, виступало п'ять українських змагунів: воротар Андрій Ковтун (з Ніжина), Валентин Москвин (з Івано-Франківська), Віталій Мусієнко і Павло Купрієнко (з Дніпропетровська) та Віктор Мороз (з Києва). В складі збірної СССР—2, яка, між іншими, перемогла збірну ЗСА вислідом 5:0, виступали слідуючі українські юнаки: Олег Березовський (із Львова). Віталій Пономаренко (з Києва), Володимир Бідний (з Ворошиловграду), Сергій Кочвар (з Одеси) і Ігор Литвиненко (з Нікополя). Отже в обидвох дружинах СССР, замість у збірній української РСР, виступали десять вихованців українських тренерів. Здобутий успіх цими юнаками, як звичайно, пішов на конто Росії, адже для наївних або русофільських західніх спортових (та чи тільки спортових!) діячів СССР — це Росія.

(о т)

„Український Супермен" буде учасником легкоатлетичних змагань Мілроуз

Так назвав спортовий колюмніст Ню Йоркського часопису „Дейлі Нюз" Майкел Катц славного у світовій легкій атлетиці українського змагуна Сергія Бубку. Саме Сергієві і його американським суперникам — Білі Олсонові і Джо Дайлові, Майкел Катц присвятив свою чергову статтю в згаданому щоденнику з дня 11-го лютого 1986 року.

Із змісту названої статті виходить, що спортові політруки на початку повідомили організаторів змагань Мілроуз про те, що Бубка не зможе приїхати з іншими чоловими легкоатлетами СССР у зв'язку із 27-им конґресом компартії",... але хтось перерішив цю постанову, і Бубці дозволили прибути на змагання. В одному із підзаголовків цієї статті „Ді Юкреінян Супермен" Катц відмітив, що 22-річний Український супермен — Бубка докорінно зламав дотеперішній стан скоку з жердиною своєю надзвичайною швидкістю і силою. Встановлений ним світовий рекорд скоку у височінь 8-го лютого ц.р., у Москві — 19,5 стіп, ще того ж дня перевершив Білі Олсон в ЗСА — 19,5 1/2, але, як відмічує Катц, Бубка має можливості полетіти вище. В табелі рекордів Майкел Катц подав такі факти:

День змагань	Змагун	Рекорд
2/8/86	Білі Олсон (ЗСА)	19,5 1/2;
2/8/86	Сергій Бубка (СССР)	19,5;
2/1/86	Джо Дайл (ЗСА)	19,3 3/4;
1/25/86	Білі Олсон (ЗСА)	19,3 3/4;
1/15/86	Сергій Бубка (СССР)	19,3;
12/28/86	Білі Олсон (ЗСА)	19,2 1/2;
3/4/84	Тірі Вігненон (Франція)	19,2 1/4;
2/10/84	Сергій Бубка (СССР)	19,1 1/2;
1/14/84	Сергій Бубка (СССР)	19,0 3/4;

Сергія Бубку з міста Донецька вибрали читачі київської „Спортивної Газети" лідером найкращого десятка українських спотовців за 1985 рік. Можливо тому цим разом відмітив справжню національність Сергія Майкел Катц у „Дейлі Нюз", назвавши його українцем — „українським суперменом".

(от)

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

4-6-го липня — УСЦАК-Схід
9-10-го серпня — Подвійні гри
29-го серпня — 1-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
14-15-го вересня — Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
4-5-го жовтня — КЛК.

В ҐРІНВУДІ, МІССІСІПІ, на 82-му році життя помер Джеймс Істленд, сенатор від 1941 до 1978 року. За 37 років перебування в Сенаті Дж. Істленд прославився як борець проти комуністів і лібералів. Він очолював в Сенаті Правничу комісію понад 30 років, найдовше в історії З'єднаних Стейтів Америки.

ВАШІНҐТОНСЬКИЙ КОРЕСПОНДЕНТ пресового аґентства ЮПІ Джим Андерсон повідомив, що в розпорядженні аґентства є документи про чотирьох американців, які все ще перебувають у В'єтнамі. Дж. Андерсон не сказав, що це за документи і від кого вони отримані. Він назвав ім'я одного американця. Це 39-річний Ерл Клайд Мітгерман з Каліфорнії. Він пропав безвісти у вересні 1967 року, після того, як хотів вбити офіцера. Є дані, що Е. Мітгермана бачили в таборі для військовополонених. Андерсон не виключає, що всі американці, які перебувають у В'єтнамі, є дезертирами.

„А ми тую червону калину підіймемо..."

В суботу, 8-го лютого ц. р., ветерани Об'єднання бувших Вояків Українських Армій (ОбВУА) Америки і Канади влаштували традиційну забаву „Червоної Калини" в залі Норт Порт Яхт Клюбу в Норт Порті, Фльорида. Ініціяторами й аранжерами цієї програми були українські ветерани Другої світової війни в такому складі: Мирон Грамяк, Антін Качала і Степан Вандьо. Почесним членом-старостою мав бути наш сеньйор 93-літній технолог Василь Чубатий, колишній січовий стрілець. На жаль, в останній хвилині його здоров'я не дописало і він не міг звеличити своєю участю цієї небуденної імпрези.

Отець д-р І. Нагаєвський, парох місцевої католицької парафії Пречистої Діви Марії, колишній польовий духовник, розпочав молитвою та коротким словом оцю забаву „старої войни". Бо ми, які пам'ятаємо такі дозвілля на рідних землях, що їх щорічно влаштовували колишні лицарі наших визвольних змагань, і то щонайпізніше в двадцять років після зложення своєї зброї, — вони ж називали себе „старою войною"—в тому не було нічого дивного. А нині вже наймолодші ветерани, які лишили поле бою більше ніж сорок літ тому, —то це направду „стара война".

Простора заля, вивінувана модерним музичним устаткуванням, гостила біля двісті осіб передовсім місцевого українського населення, як рівнож багато в тому туристів з північних стейтів Америки та сусідньої Канади.

Як і годиться, нарід підкріпився смачною вечерею, що її вміло приготовило наше церковне сестрицтво. А згодом полинула прекрасна музика до танців, і народ забув про свої літа. А вже, коли підступив до мікрофону Роман Іваницький, то він надав такого настрою публіці, що неменше двох десятків бувших вояків зібралося в коло, і полинула срібною лентою невмируща вояцька пісня: козацька, стрілецька, дивізійна та партизанська. А на дозвіллі час минав ще скорше, як минуло сорок років, які з молодого бійця зробили „стару войну".

Добігала одинадцята година ночі і тяжко було розставатися принагідній громаді, що за кілька годин з'єдналася в одну родину. Кожний відчував, здається, якусь розлуку із цим коротким, але приємним часом, немов би колись оту гірку розлуку із рідним краєм. А на лицях учасників малювалась і радість і туга, а передовсім надія зустрітися знову, і певність, що увесь дохід із цієї імпрези в сумі трьох тисяч долярів піде на будову української католицької церкви Пречистої Діви Марії в Норт Порті.

Василь Самофал

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1986 р.

Філядельфія, Па. Річні збори 83 Відд. Т-ва ім. Ів. Франка, о год. 2-ій по пол. в залі Дому УНС при 5004 Н. Олд Йорк Рд. у Філядельфії, Па. На порядку нарад: звіти Управи і К. Комісії, дискусія над звітами, вибір Управи і К. Комісії на 1986 р., внески і закриття зборів. Після річних зборів відбудуться місячні на яких буде вибір двох делеґатів і їх заступників на 31-Конвенцію УНС. Проситься всіх членів взяти участь в нарадах. — С. Гавриш, гол., А. Кушнір, секр., Т. Коваль, кас., І. Кусин, гол. К. К.

Міллвілл, Н. Дж. Річні збори 347-го Відд. Т-ва Запорозька Січ, о год. 3-ій по пол. в домі голови Відділу, 5 Кейп Мейн Авеню, Естел Менор, Н. Дж. На порядку нарад: звіти Управи і К. Комісії, дискусія над звітами, вибір нових керівних органів на 1986 р. Після річних зборів відбудеться вибір делеґата і заступника на 31-шу Конвенцію УНС. — Т. Сущик, гол., Д. Найда, секр.

Філядельфія, Па. Річні загальні збори 32-го Відд. ім. О. Ольжича, о год. 1-ій по пол. в Горожанському Клюбі при 847 Північ Френклін вул. По зборах вибір делеґатів і заступників на 31-шу Конвенцію УНС. — Управа.